

**Program Wewnątrzszkolnego
Doradztwa Zawodowego
w klasach 1-8 oraz oddziałach przedszkolnych
w Publicznej Szkole Podstawowej nr 2
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Kazimierza Pułaskiego w Warce**

w roku szkolnym 2019/2020

Opracowała: Patrycja Wielgus

Poradnictwo zawodowe

Wstęp

Z chwilą ukończenia szkoły podstawowej uczniowie muszą dokonać ważnego wyboru życiowego – wybrać odpowiednią dla siebie szkołę średnią. Przed nimi staje konieczność wyboru dalszej drogi kształcenia. Podjęcie przez ucznia mądrej i trafnej decyzji dotyczącej wyboru zawodu nie jest zadaniem łatwym. Do tej decyzji należy ucznia przygotować.

Wybór zawodu nie może być traktowany jednorazowo. Jest to proces zaczynający się już w dzieciństwie i w zasadzie trwający przez całe życie. Obecny rynek pracy wymusza bowiem kilkakrotną zmianę profesji.

Szkolny Program orientacji zawodowej dla uczniów szkoły podstawowej oparty jest na trzech blokach:

- Poznaję siebie

ten blok tematyczny dotyczy poznania siebie, swoich zainteresowań, uzdolnień, temperamentu, umiejętności, mocnych i słabych stron.

- Poznaję zawody

ten blok umożliwia poznanie zawodów (zarówno tych popularnych jak i tych mało znanych).

- Poznaję ścieżki realizacji

ten blok zapoznaje z możliwościami zdobycia zawodu. Uczniowie poznają system edukacyjny, typy szkół, zasady przyjęcia do szkół (zgodnie z własną decyzją zawodową, realizacją zamierzonego celu).

Założenia programu

Program został opracowany jako potrzeba pomocy, usytuowana blisko ucznia, zwiększającej trafność podejmowanych decyzji edukacyjnych i zawodowych, minimalizującej koszty psychiczne, wynikające z właściwych wyborów.

Program omawia zagadnienia związane z samopoznaniem (zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności, temperament, obraz własnej osoby), etapy podejmowania decyzji zawodowych i edukacyjnych, informacje dotyczące poznawania zawodów, wymogi współczesnego rynku pracy i charakterystykę systemu edukacji.

Oferowane zajęcia pomogą zwiększyć szanse zawodowe młodzieży oraz zmobilizować ją do odpowiedzialności za własną drogę zawodową.

Realizacja programu powinna przebiegać z wykorzystaniem metod i form pracy aktywizujących ucznia.

Główne cele edukacyjne:

Zadaniem szkoły na tym etapie jest udzielenie pomocy uczniom w poznawaniu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia, a zwłaszcza:

- Wdrażanie młodzieży potrzeby świadomego i rozważnego wyboru dalszej drogi kształcenia zawodu.
- Przygotowanie ucznia do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu.
- Wskazanie źródeł informacji o poradnictwie zawodowym.
- Współpraca ze specjalistami.

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno– zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach średnich.
2. Wyzwalanie własnej aktywności ucznia w kierunku samopoznania, odkrywania zainteresowań, uzdolnień, rozpoznanie swego usposobienia i temperamentu pod kątem predyspozycji do wykonywania różnych zawodów.
3. Rozwijanie umiejętności samooceny.
4. Wskazania na znaczenie stanu zdrowia i warunków psychofizycznych w stosunku z wymaganiami konkretnego zawodu.
5. Wyposażenie uczniów w wiedzę o interesujących ich zawodach, o dochodach i warunkach pracy dla konkretnego zawodu.
6. Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, mocnych i słabych stron, sprawnego komunikowania, autoprezentacji.
7. Wzmacnianie poczucia wartości przez wyłonienie pozytywnych stron.
8. Rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzenie aktywności poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych.
9. Zapoznanie uczniów ze strukturą szkolnictwa, wskazanie dróg dalszego kształcenia, przedstawienie warunków przyjęć do konkretnej szkoły.

Procedury osiągnięcia celów:

1. Wprowadzenie w problematykę orientacji zawodowej.
2. Zapoznanie uczniów z podziałem zawodów na 5 grup:
 - człowiek – człowiek
 - człowiek – technika
 - człowiek – przyroda
 - człowiek – dane
 - człowiek – działalność artystyczna
3. Kształtowanie umiejętności poznawania siebie i swoich zainteresowań.
4. Omówienie przykładowych zawodów z każdej z 5 grup
5. Skłonności zawodowe, a zainteresowania przedmiotami szkolnymi.
6. Zdobycie informacji o kolejnych zawodach z 5 grup.
7. Charakter i temperament, a wybór zawodu.
8. Wybór zawodu, a stan zdrowia.
9. Samoocena (moje uzdolnienia, mój temperament i charakter, mój stan zdrowia, ustalenie

- predyspozycji zawodowych).
10. Podstawy właściwego wyboru zawodu w świetle potrzeb gospodarczych i regionu.
Zawody znane i nowe.
 11. Wymagania psychofizyczne i przeciwwskazania zdrowotne do wykorzystania określonych zawodów.
 12. Dostarczanie uczniom informacji o sieci szkół średnich oraz kryteriach naboru do poszczególnych szkół.
 13. Moje mocne strony, a wybór zawodu. Podjęcie decyzji dotyczące dalszego kształcenia.
 14. Pomoc uczniom w przygotowaniu dokumentacji do szkół średnich.

Zadania i sposoby realizacji programu

Formy Realizacji	Osoby Odpowiedzialne
Czasopisma, poradniki i informatory.	wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy, nauczyciele
Udział uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych, wyjazdy. Organizowanie w szkole akcji i konkursów wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów.	wychowawcy, nauczyciele, świetlica szkolna
Spotkanie ze szkolnym doradcą zawodowym, testy orientacji zawodowej, indywidualne rozmowy dotyczące poradnictwa zawodowego oraz na temat predyspozycji zawodowych uczniów.	doradca zawodowy, pedagog, psycholog
Informowanie o spotkaniach i udział uczniów w dniach otwartych szkół ponadgimnazjalnych.	nauczyciele, pedagog
Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych. Warsztaty dotyczące planowania kariery, w zakresie pokonywania stresu, organizowanie wycieczek zawodoznawczych.	wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy
Współpraca z Radą Pedagogiczną – ustalenie metod i form pracy zawodoznawczej w szkole.	szkolny doradca zawodowy

Plan realizacji programu

Poradnictwo grupowe:

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Treści programowe	Przewidywane osiągnięcia
Poznanie siebie	<ul style="list-style-type: none">- określa, co lubi robić,- podaje przykłady różnych zainteresowań,- określa, co robi dobrze- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych
Świat zawodów i rynek pracy	<ul style="list-style-type: none">- odgrywa różne role zawodowe w zabawie,- podaje nazwy zawodów wykonywanych, przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;- wykazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej;
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<ul style="list-style-type: none">- nazywa etapy edukacji (bez zachowania kolejności chronologicznej);- nazywa czynności, których lubi się uczyć;
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<ul style="list-style-type: none">- opowiada, kim chciałby zostać;- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej;

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkół podstawowych

Treści programowe	Przewidywane osiągnięcia
Poznanie siebie	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; - prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; - podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; - podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;
Świat zawodów i rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> - odgrywa różne role zawodowe w zabawie; - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; - opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; - omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; - opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; - posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; - wskazuje treści, których lubi się uczyć; -wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich;
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; - planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą;

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI

Treści programowe	Przewidywane osiągnięcia
Poznanie własnych zasobów	<ul style="list-style-type: none"> - określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; - wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; - prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców;
Świat zawodów i rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; - opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; - podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; - posługuję się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; - wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<ul style="list-style-type: none"> - wykazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; - wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; - samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy;
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; - planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą;

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII –VIII

Treści programowe	Przewidywane osiągnięcia
Poznanie własnych zasobów	<ul style="list-style-type: none"> - określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; - rozpoznaje własne zasoby(zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); - dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; - rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych; - rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; - określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; - określa własną hierarchię wartości i potrzeb;
Świat zawodów i rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskania; - porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; - wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; - uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka - analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy; - wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; - dokonuje autoprezentacji;
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje oferty szkół ponadgimnazjalnych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji

	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; - charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej - określa znaczenie uczenia się przez całe życie.
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno- zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; - określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; - identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno- zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy - planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;
Innowacja pedagogiczna „Spotkanie z ciekawą osobą – edukacja zawodowa” na lekcjach „Wiedzy o społeczeństwie”	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie uczniów do wyboru szkoły średniej - przygotowanie uczniów do wyboru zawodu - kształtowanie postawy przedsiębiorczości - kształtowanie kreatywności - aktywny udział w życiu społeczno-gospodarczym - odkrywanie i kształtowanie swoich zainteresowań i zdolności

Ewaluacja: w formie karty ewaluacyjnej wypełnianej przez uczniów podczas ostatnich zaplanowanych zajęć.

Opracowała: Patrycja Wielgus

.....

Dyrektor szkoły

.....